Maksâ:
Ar peesuhtischanu:
Par 1 mehn . . . . . 15 r. — kap.
„ 2 „ . . . . . 30 „ — „
„ 3 „ . . . . . 45 „ — „
Sludinajumi maksâ:
Par weenas fleijas sihku raksta rindiņu maj winas weetu . . . . . 2 r. — kap.
Breekschņuksê . . . . . 4 „ — „.

Krewijas ZIHŅA

Redakzija, kantoris un ekspedizija atrodas
Москва, Старая Басманная ул. 22.
Телеф. 1-97-81.

69 Peektdeen, 18 aprili 1919. Numurs maksâ 60 kap. Abonementa maksâ 70 kap.

12. aprilî Deenwidus frontê zihņâ ar baltgwardeem kritis Kr. Kom. Partijas Pilsehtas rajona latw. sekzijas un Mask. Latweeschu Kom. Jaunatnes Saweenibas beedris, diwisijas politiskais komisars

Indrikis Sweineeks.

Kr. Kom. Part. Pilsehtas rajona Latw. sekzijas Isp. Kom. un Darba Jaun. Saweenibas Ispildu Komiteja.

Lasitajeem.

Nahkoschais numurs, tizigo Leeldeenu dehl, isnahks tikai treschdeen, 23. aprili.

Redakzija.

Wiskreewijas Komunistisko sekziju Zentra Rewisijas komisijas sehde teek sasaukta peektdeen, 18. apr. 1919. g., pulksten 7 wakarâ Pilsehtas rajona sekzijas telpâs, Рождественский бульвар № 21.

Obligatoriski jaeerodas b. b. Gulbim, Swaram, Masuhdrim un Sirnim. Presidijs.

Diwas pasaules.

Diwas pasaules zihnas. Azumirkli schi zihna peenehmusi wisasako raksturu: zihna noteek ar eerotscheem rokâs. Kà uslehzoscha saule, proletariata, komunisma pasaule soli pehz sola salausch wezo, burschujisko, kapitalistisko pasauli. Bet ja politiskâ un ekonomiskâ laukâ proletariats jau Kreewijâ un Ungarijâ eekarojis waru — nodibinajis proletariata diktaturu, tad to newar teikt par garigo pasauli, par pasaules usskatu pasauli. Teit wehl wezà mahnu pasaule steepj sawus pirkstus un mehs esam wehl speesti eet uz kompromiseem.

Proletariata pasaules usskats ir dialektiskais materialisms — winas pehtischanas metode — wehsturiskais materialisms. Proletariats wisu notikumu un parahdibu pamatos leek materiju, materialus noteikumus. Materialee apstahkli noteiz zilweka domaschanu, zilweka gribu un mehrkus. Schee likumi walda par zilwekeem un dabu. Wisa darbiba, wisas parahdibas noteek laikâ un telpâ. Un reis tà, tad zilwekam ari peeeetama winu ispehtischana, ir eespehjams schos darbibas likumus ismantot sawâ labâ, ir eespehjams apsinigi eekahrtot sawu dsihwi. Naw augstakas gribas, spehka, kas waditu un noteiktu zilweka gribu, zilweka dsihwi, wisas materialàs pasaules gaitu. Ja wairak mums atlauj daschadee nowehrojumi un technika eedsilinatees notikumu gaitâ, jo saprotamakas mums tàs paleek, jo wairak suhd nesaprotamais i fataliskais.

Kà pretstats schim proletariata materialistiskam pasaules usskatam ir idealistiskais, pehz kura ir augstaka wara — Deews, kas noteiz un wada zilweku un dabas dsihwi. Pehz schi usskata ir neapsinams mehrkis, kuram preti mehs ejam, ir kaut kahda absoluta pateesiba, taisniba un t. t., kurai zilweks eet preti. Schis usskats isteizas dascha-dàs religijàs un burschujiskâ filosofijâ.

Schis filosofijas leelakà un pehdejà swaigsne ir Hegels. Winsch, daschàs weetàs kaut ari nostahjas jau uz materialistiskà weedokla, tomehr wisa wina filosofija isteizas sekoschâ formulâ: „Domas — preekschmets; dsihwe — isteizejs". Pehz schi usskata isnahk, ka zilweks weido dsihwi; ja zilwekam ir laba griba, tad winsch weido labu dsihwi; ja karali labi — dsihwe laba un otradi.

Tomehr wehrigaki eeskatotees notikumu gaità, kas kluwa eespehjams lihds ar kapitalistiskàs raschoschanas sistemas nodibinaschanos, israhdijas, ka schee usskati ir mahni. Un Ludwigs Feuerbachs jau tapehz teiza, ka: Domaschana teek noteikta no dsihwes, bet ne dsihwe no domaschanas". Scho Feierbacha usskatu tahlak attihstija Markss un Engelss un formuleja sekoschâ tesê: „Ar to idealisms tika isdsihts no sawas pehdejàs slehptuwes, no wehsturiskàs sinatnes, un atrasts zelsch uz zilweka apsinas isskaidroschanas no wina dsihwes apstahkleem, tani weetà, lai, kà tas bija lihds schim, wina dsihwes apstahkius isskaidrotu no wina apsinas". Lihds ar scho ari proletariskais pasaules usskats palika par sinatnisku no kura isdsihts idealisms, augstaks spehks — Deews.

Bet schis proletariskais pasaules usskats wehl naw palizis par wisas prohdneezibas, nemaz jau nerunajot par semneezibas, pasaules usskatu. Wehl plaschàs masàs walda teologiskais pasaules usskats, wehl schi usskata parastakà isteiksme, — religija dsili eesihdusees plascha masu apsinà. Wehl wehl melnswahrtschi war isplatit sawus nepareisos usskatus par notikumeem, war mahzit laudim, ka ir augstaka wara, kura noteiz zilweka dsihwi. Ar scho panehmeenu melnswahrtschi war salaust weenu otru gribu un usnehmibu, jo: ir augstaka wara kas noteiz wina darbibu.

Proletariatam, apsinigam proletariatam japeeleek wisi spehki lai schos maldigos un kaitigos usskatus isskaustu no strahdneezibas widus.

Sewischki isdewigs brihdis ir Leeldeenas, kad schis wezais pasaules usskats swin sawus augschamzelschanàs swehtkus, kad wisstiprak teek pastrihpots augstakàs waras wisspehziba un zilweka neezigums.

Proletariats scheem wezàs pasaules swehtkeem, strahdneezibas neeziguma apleezinaschanas swehtkeem stahda preti zitus swehtkus — Pirmà maija swehtkus. Pirmà maijà starptautiskais proletariats swin sawus augschamzelschanàs, sawa spehka un warenuma swehtkus.

Diwas pasaules zihnas: burschujiskà un proletariskà. Katrai sawas leeldeenas. Par kuràm leeldeenam, kureem augschamzelschanas swehtkeem tu stahwi?...

Zihnas beedri.

8. Partijas Kongress runadams par partijas un padomju darbibas pazelschanu, leelu wehribu peegreesch feeweetei, sewischki, norahdot, ka sahdschas feeweete jaeerauj fabeedriskâ darbâ.

Lihds schim feeweete bija wisapspeestakà fabeedribas daļa, pehz Klaras

---

Nuoņu.

Sozialnodeweji.

Kà sluppjoscheeš kaudari
No pajumtes pajumtè lodajeet.
Kur ļaužu stuhrits, bagateks galds
Tur teltis ar steigu juhs pahrzeleet.
Pahr braļu lihkeem, asinu juhrâm
Uz pirkstgalineem pahri pahrkahpjeet.
—Lai „ahrprahtigee" wehtrâs mi',
Lai atlahtà zihņâ naidneeku šit.
Mehs?.. Mehs tikai zeku to rehdsjam
Bet eet kurp — to darit war zits.
Mums sirdi rudens saulitè
Daudz droschak klusà zajumtè.
Bet ja muhsu buhdai breesmas draud
Kad nehtras sahk wezà dwest, —
Ja wajadsigs — ar asinu leeteem
Wir dsihst.

G. Sinowjews.

Par muhsu attiezibam pret „widejo" strahdneeku.

(Beigas.)

Mums ir strahdneeku un strahdneetschu kategorija, kura nedod strahdà tikai tschetras deenas — ais no winreem neatkarigeem eemesleem: neapstrahdatu materialu truhkums, kurinamà truhkums un tà tahlaku. Kaunu teikt, bet gruhts ari slehpt: daschàs weetàs mehs neesam paruhpejuscheeš, lai schai strahdneeku un strahdneetschu grupai tarifs buhtu pieteekoschi un dotu eespehju pastahwet. Ja, saprotams, ta naw scho strahdneeku un strahdneetschu grupu waino, ka winas ir speestas strahdat tikai tschetras deenas nedelâ. Sandejumi jausnem uz sewi Padomju walstei. Winus nekahdà gadijumà newar uzskatit uz scho strahdneeku un strahdneetschu grupam.

Muhsu pirmam uzdewumam wajadsetu buht: — apgehrbt un apaut strahdneeku un wina gimenem. Saprotams, ari tur mums pehz apsegas kahjas jaisteepj. Mehs esam nabadsigi, gandrihs ubagi. Bet, lieku rokas uz sirdi, katrem jaatsihstas, ka pee dauds usmanigakas istureschanàs pret scho elementaro uzdewumu, mehs Petrogradà un ari Maskawà wareetu wairak isdarit preeksch widejà strahdneeka un wina gimenes, kà tas isdarits lihds schim laikam. Saprotams, tahdi gadijeeni, kà auduma bojaschanàs no pahrpluhschanas, nolaidibas un weenaldsigas istureschanàs ir isnehmuma gadijeeni. Bet peeteek, lai katrs schahds atsewischkis gadijums issaukin ruhgtuma un nemeera bidi beni starp widejeem strahdneekeem, kuri paschi eet nopluhduschi un kuru gimenes ari naw labakà stahwoklì.

Wairak uzmanibas pret widejo strahdneeku un wina gimeni! Neaismirsdami ne uz minuti, ka gruhta dsihwe Petrogradas un Maskawas widejam strahdneekam un wina gimenei schinis deenàs. Neaismirsdami, ka Petrogradas slimnizàs no mirusho skaita 33 proz. nahk uz mirschanas gadijumeem no badoschanàs (tas peerahdits ar medizinisko statistiku). Nedomadami, ka ja strahdneeks nepratekè, tad wina dsihwe jau apmeerinoschi. Nè, strahdneeks leelako daku sohus ja kodis pehrjeesch truhkumu. Jo winsch sin, ka Padomju wara ir strahdneeka un semneeku wara. Jo winsch tapehz neschaubas, ka tagad zihņa teek westa wina pascha skiras labà. Negaidisim atgahdinajumu no strahdneeku puses . . .

Lai muhsu partija pilsehtàs wisus spehkus atdot norahdìtam uzdewumam. Masakais praktiskais uzlabojums, kuru strahdneeka gimene sajutis sawà ikdeenas dsihwè, tapehz momentà tukstoschreises wairak nosihmè, ka kaut kuri mitini kapuzes un lekzijas. Pehz muhsu darbeem muhs teesàs widejee strahdneeki. Un wini taisni rihkojees.

Strahdneeku partijas uzdewums schinì momentà wiswairak nozwerees uz to, lai palihdsetu widejam strahdneekam israutees no bada nogeem, lai palihdsetu weikt kaunu truhkumu, kursch winam uzmahzees kà karu rezultats.

Palihdseet strahdneekam atrast labaku dsihwolli, palihdseet winzem laikà sanemt wina uzturu, isdareet tà, lai scho uzturu neisschkeestu un nesamaitatos, ruhpejatees par strahdneeka behrnzem, dodeet proletareeschu behrnzem labu skolu un grahmatas. Ar to juhs isdarisseet leelaku pakalpojumu komunismam, kà ar wezeem parangeem. Tas schis deenas uzdewums. Komunisms ar darbeem japropagandè, bet ne tikai ar wahrdeem.

Lai labakee muhsu partijas darbineeki wehrsch sawu uzmanibu taisni uz scho punktu. Lai katra muhsu partijas komiteja, katra padomju schuhnina, katra komunistiska grupa wisupirms domà par to, kà palihdset strahdneekam un wina gimenei tikt galà ar to kaunu truhkumu, kuru wina gimene tagad pahrdsihwo. Lai katro widejà strahdneeka gimene sajuht komunistiskàs Partijas ruhpigo roku. Darisim tà, lai strahdneeks, wina seewa, wina behrni waretu skatitos uz komunistu, kà uz tahdu zilweku, kursch wairak par wisu ruhpejas par winreem un wairak par wisu prot atweeglot wina ikdeenischkàs pastahweschanas grubtumus.

Zeltin wahrdeem, itkà peektà schkira. Wismasak kapitalistiskà raschoschanas sistema issuhza seeweeti, wismagak burschuasijas netihros pirkstus issuta seeweete. Ja proletariata seeweete wisâ plaschumâ nedega wisleelakâ naidâ pret scho schausmigo kahrtibu, tad tikai tamdehl, ka ta bija werga stahwoklî nowesta, kurâ nebija laika, lai padomatu par sawu stahwokli.

Tomehr, kolihds proletariats eesahka apsinigu schkiru zihnu, winsch ari redseja, ka bes seeweetes palihdsibas, bes gandrihs pusproletariata sastahwa lihdsdarbibas, zihna naw iswedama galâ. Proletariata politiskà partija jau no laika gala seeweetei peegreesch leelu wehribu, zenschas pazelt tàs schkiras apsinu. Un darbs nebija bes sekmem. Mehs sinam, ka seeweetes rewoluzionarai kustibai ir dewuschas ceewehrojamus zihnitajus.

Bet tas ir par mas. Tagad kur zihna noteek us wisas frontes, ikkatrs strahdneeku schkiras lozeklis jaeewelk schinî zihnâ. Neweens strahdneeku schkiras lozeklis tagad nedrihkst buht bes sawa sabeedriska darba — ari seeweete ne.

Mehs sinam, ka daudsi labi apmahziti wihreeschi kara mahkslа, tagad ceenem daschadas weetas kanzelejâs un eestahdês. Tad kareiwjeem, apmahziteem kareiwjeem naw weetas kanzelejâs, wineem jabuht us frontes, kaujas linijâ. Winu weeta jaeenem seeweetem. Tas pats darams fabrikâs, sawodos, darbnizâs. Seeweete jaeewelk jaunradischanas darbâ, jaeewelk zihnâ wisâ wisumâ. Nepeeteek ar atsewischkâm parahdibam — seeweetei zihnitajai, jaunraditajai — japarahdas masu apmehros.

Lihds ar to darbs paliks wispusigaks, raschigaks.

Lihds ar to ari seeweetes tiks israutàs no winu pasiwà stahwokla. Tas buhs leels eguwums preeksch strahdneeku schkiras. Schinî wirseenâ partijai un zitàm strahdneeku schkiras organisazijam japeegreesch nopeetna wehriba. Bet sewischka wehriba japeeleek paschàm seeweetem.

Tuwojas behdigs gals.

Mehs wiß sinam sabeedroto un sewischki Franzijas leelo kapitschenas kahri. Pehz Wahzijas imperialisma sabrukschanas, sabeedroteem likàs, ka wini tagad wreenigee kungi pahr wisu pasauli. Un wareja rihkotees tà, kà to prasija sabeedroto kapitalistu nandas maks. Wispirmkahrt bes schehlastibas tika aplaupita Wahzija, atnemot tai gandrihs wisus transporta lihdseklus. Kas tik wien bija bes leela traksha panemams, to imperialisti sewilka sawos „seltà kumbaros". Tomehr Franzijas eedzeligums pahrspehja wisus, tà kà pat winas sabeedrotee — Anglija un Amerika sabaidijàs. Franzija teezàs pehz Elsas Lotaringijas, wisa Reinas apgabala, Wahzijas kolonijam Afrikà u. t. t. Pat maso ungaru teutinu frantschu imperialisti mehginaja aplaupit. Tikai pehdejais neisdewàs, jo proletariata rewoluzija Ungarijà isjauza winu sagtu planus.

Galwenais, uz ko tihko frantschu imperialisti ir Kreewijas Padomju Republika. Buhtu leti gahrds kumoschsch, bet tikai newar peeteet klaht un panemt. Wezà zara Kreewija lihk esot eetaisijusi frantschu kapitalistu „nandas lahdê" leelus aisnehmumus, bet leelineeki parahdu negrib maksat. Bes tam, esot jaglahbj Kreewijas tauta no „breesmigà" leelineeku „terora", ko frantschi tà ihsti „demokrati" newarot peelaist: tà wezu wezà dseesma. Saprotama leetà, ka frases par leelineeku „breesmam" un „teroru" ir tikai maska, ar kuras palihdsibu imperialisti gribschas aisturet angoscho nemeeru paschu semês.

Pehdejàs Koltschaka uswaras atkal sadsihschinajuschas frantschu laupitajus un wini sahk no jauna kladsinat par eejaukschanos Kreewijà. Wisleelakais no wiseem pasaules melem, Franzijas ahrleetu ministrs Pischons, kà to sinu beidsamàs telegramas, atbildedams frantschu sozialisteem, uz jautajumu par eejaukschanos Kreewijas leetàs, starp zitu isteizens, ka Franzijas sozialisti par welti brehzot pret eejaukschanos Kreewijà. „Pischons pastrihpojis, ka Archangelskas „waldibas" galwa, Tschaikowskis, esot sozialists, ka Koltschaka waldibas ministri esot wisi sozialisti (?!), ka generalis Denikins esot pezweenojees Koltschaka waldibai un par Koltschaka preekschstahwi Parisê esot sozialists Sawinkows. Ja Franzija tagad nekawejoschi nepalihdsetschot Kreewijas „demokratijai", tad luhk kreewu „tauta", newarebama isjeest leelineezisma „breesmas" un „schausmigàs nekahrtibas", otgreesischot no jauna zara laikus. Kamehr Kreewijà nebuhschot nodibinata „kahrtiba", tikmeh: wispahreja meera nebuhschot. Ja ari sabeedrotee atsaukschot sawu kara spehku no Kreewijas, tad Wahzija to wis nedarischot. Winas nolukhs — padarit Kreewiju par sawu koloniju, lai atdabutu atpakal wisu to, ko ta pasaudejusi Afrikà."

Skaisti teikts, loti skaisti. Tihri jabrihnas, par schi leeluka meliga fantasiju. Tomehr naw ne masako schaubu, ka neweens Kreewijas strahdneeks un semneeks, ka neweens godigs zilweks netizès scheem nekaunigeem isdomajumeem. Jo mehs pakausameem schini murgojumà usmanigak, tad redsam, ka imperialisms pahrdsihwo bridsamo agoniju. Lai noturetu sawu kundsibu pahr plaschàm darba kauschu masam, lai joprojam waretu saraust milsu bagatibas uz apspeesto sweedreem un afrikàm, kapitalisti isleeto beidsamos lihdseklus pret augoscham strahdneeku rewoluzijas breesmam.

Tomehr welti. Komunisma pehkšni newar nozirst wisas galwas. Nozirsto weetà isaug atkal jaunas, diwkahrteja ahtrumà. Komunisma dihgli isplatisuschees pa wisu pasauli, wisà drihsumà draud iswehrstees par proletariata rewoluziju. Franzijas strahdneeki netiz wairs Pischona meleem. Wini nemaz neerotschas un atsakas karot ar leelineekeem. To pierahda sabeedroto neweiksmes ka deenwidus, tà ari seemelos. Ar leelineezismu sagliftejas ari maso tautinu baltgwardisti. Sinas no Igaunijas wehsta, ka nemeeri, baltgwardu widû, loti ang. Tahdas paschas sinas nahk no Kurzemes frontes. Ari Galizijà un Tschehkijà kustiba par Padomju waras nodibinaschanu peraug ar katru deenu. Wahzijà rewoluzijas wilni no jauna sahk pazeltees augstak. Minchenà no jauna nodibinata Padomju republika. Streiku kustiba paplaschinas un sahk apdraudet wisu Wahziju. Ari Seemel Amerikas Sawienotàs walstis leelineezisms laidis dsilas saknes. To pierahda nemeeri Nujorkà un zitàs pilsehtàs. Pret scho angoscho rewoluzijas lawini imperialisti ir spehjigi, tikai ar trakuma putam uz luhpam nekaunigi melot un kengatees. Imperialistu nespehks apturet rewolucijas kustibu, galigi peerahda to, ka scho kungu waldischanai pienahzis behdigais gals.

J. L—is.

Padomju Republikas.

Padomju Bawarijà.

Minchenê us laiku atjaunota Padomju Republika.

Kà wahzu waldibas radio sino, tad komunisti no jauna sagrahbuschi Minchenê waru sawâs rokâs. Swehtdeenâ notikuschas plaschas strahdneeku un saldatu manifestazijas. Uz wokfall, kurâ bijuschi nostiprinajuschees waldibas karaspehki, nakti Padomju karaspehks isdarijis apbrukumu ar loschmeteju un bumbmeteju palihdsibu. Waldibas karaspehks geetis stiprus saudejumus un padewees. Stazijas komendants tizis noschauts. Tauni paschà nakti komunisti eenehmuschi waldibas karaspehka galwenos punktus un wisas sabeedrischkàs eestahdes. Komunisti eenehmuschi ari wisas kasarmes, pehz kam no jauna tikuschi isskubinata Padomju wara. Otrà deenà tizis paskubinats generalstreiks.

Padomju Ungarijà.

Ungarijas Sarkanà Armija.

Uz waldibas rihkojuma, katram strahdneekam ir tiesibas kandidatoteez par komandeeri Sarkanajà Armijà. Sarkano ofizeeru kursi atsahdischotees bijuschà karaliskajà gunwedu akademijà. Ko suhtit akademijà, par to lems strahdneeku Padome.

Padomju Ukraine.

Kijewas apkahrtnejà komisija atklahjusi baltgwardu organisaziju, karai bijuschi nodibinati zeeschi sakari ar brihwprahtigo armiju. Organisazijas darbineeki noschauti.

Sozialnodeweju spaidâ.

Karla Liebknechta un Rosas Luksemburgs sleptawas.

Berlinê, 5. aprili (Jaur Wini). Ismekleschanas resultatos par Karla Liebknechta un Rosas Luksemburg nosleptawoschanu israhdas, ka spartakeeschu wadonis nenosleptawojis wis sadusmots puhlis, bet gan Eberta Scheidemana waldibai uzticamee ofizeeri un saldati. Ismekleschanas Komisija, kurâ pereadsijas 3 Strahdneeku un Saldatu Deputatu Padomes preekschstahwji, atrada, ka Liebknechta sleptawas ir strehlneeks Runge un juhras kapitans fon Flut Gustung; schis pats Runge sita Rosu Luksemburg ar flintes resgali, tajà momentà kad wina isweda no „Eden" weesnizas. Portschiks Fegels isschahwa no automobila uz gahscho arestanti. Noslendetà tika cemesta kanalà.

Kaujas uz Reichstadtes selta.

Budapeschtâ, 15. aprili. (Radio) „Folkische Zeitung" Dresdenes korespondents sino, ka 12. apr. Dresdenes preekschp. Reichstadtê notekejusi kaujas, kurâs, paschreis pahrspars ir waldibas karaspehkam. Waldibai uzticamee Dresdenes strehlneeki un no

---

Weeras

Komunistiskàs latweeschu sekzijas un kulturelais darbs.

Partijas un Padomju presê jau wairak reises atsihmets, ka laiks us mitineem un agitazijas runam pahreet uz sistematiskàm lekzijam, kuzes pee planweidigas agitazijas, propogandas un wispahrigi kulturelà darba noorganisejschanas un isweschanas. Muhsu rewoluzija peenem ilgstoschu sozialistiskàs rewoluzijas raksturu. Saimneeziskà dsihwe un sabeedriskàs atteezibas noorganiseschanàs uz jauneem pamateem. Reisê ar politisko zihnu Padomju Republikas eekschcenê un brunoto zihnu ahrejàs starptautiskàs kontrrewoluzijas frontê welzams grandiss jaunradischunas — jaunas sabeedriskàs ehkas weidoschanas darbs. Wehl wairak — mums paschos pamatos japahreudsê, japahrdsembina muhsu eekschejà garigà pasaule, muhsu psiche, kura peesuhzinata wezàs kapitalistiskàs pasaules sahrumem. Sem muhsu apsinas sleegschna (za porogom sosnatelnago) wehl swarsch burschuasistàs ideologijas paleekas, nihstàs, mirstoschàs sabeedribas mantojums. Kà tas tà, par to, leekas, strihdetees leeki.

Lai scho darbu weiktu — nepeeteek ar sajehsu un nepeeteek ar agitazijas runam. Schi darba daritajs war buht tikai paschas plaschàs darba tautas masas, kuras sawukahrt uz scho darbu sagatawojamas. Snaudoscho, neislopte, garigo spehku atmodischana — weens no muhsu galweneem momenta uzdewumeem. Wiskus politiskai audsinaschanai jasahda techniskà un arodneezisklà isglihtiba sistematiskas sistatniskas lekzijas un mahkslas studijas. Proletariskàs universitates, techniskee kursi, Proletkulti, strahdneeku teatri un klubi, kas aug kà sehnes pat wistahkakos prowinzes kaktos, leezina, ka Kreewijas proletariats sajuht un apsinas schi darba nepeezeeschamibu, ka wiskus meises badam juhtams jo leels garigs issalkums.

Weltî pahrmet proletariatam, ka winsch spehjigs interesetees tikai par to, kas saistits ar wehdera interesem! Wehderam, bes schaubam, dodamas sawas pilsenu teesibas, kuras gruhti apstrihdamas un eerobeschojamas un ja kahds war lepotees ar to, ka schi teesibas tomehr ir eerobeschojamas un teek eerobeschotas, tad ne burschuasijas resawehderi, bet proletariats, kursch patlaban iswed sistematisku badoschanos.

Bet pahreesim pee muhsu teeschà temata — komunistiskàs partijas atteezibas pret kulturelo darbu. Lai nowehrstu jebkahdus pahrpratumus, es ar noluku wispirms pastrihpoju kulturelà darba neatkeekamibu un nepeezeeschamibu winà wisdaschadakàs welweidos, wisdaschadakàs sinatnes un mahkslas nosarês.

Muhsu latweeschu sekzijàs loti beesi nowehrojama tendenze uskrant wisu scho darbu teeschi partijas sekzijam, winas Ispildu komitejam. Scho tendenzi eerosina un attihsta tiwi apstahkli: 1) tas, ka latw. sekzijam Kreewijà wairak peekriht politiskas audsinatajas un kulturelas organisazijas nekà politiskas waditajas loma un 2) spehjigu darbineeku trukums, kurus waretu sadalit un specialiset daschadàs kulturas darba nosarês. Parasti tee paschi darbineeki, kas ispilda wadoscho lomu sekzijàs, ir ari aktiwakee darbineeki wispahrà kulturelà laukà.

Schem apstahkleem bes schaubam garam paset newar un ar teem jarehkinajas. Tomehr no otras puses — nekad newar isslaist is azim un aismirst teescho partijas lomu un uzdewumus.

Newar buht diwu domu: komun. partijai pahrdsihwojamà laikmetà jatura sawàs rokàs jawado, jaiswed noteikta linija ne tikai kulturelà darbà, bet wisà tai sabeedriskà un politiski-ekonomiskà jaunradischanas darbà, par kuru tiklo runajam. Un wina to ari dara, zik patlaban spehki atlauj. Padomês, ekonomiskàs, arodneezisklàs, kooperatiwàs un kulturelàs organisazijàs gaur saweem beedreem, kuri schais organisazijas strahdedami, wiszauri iswed no sawu personigu gribu, usskatus un politiku, bet rihkojas noteikti pehz partijas wadoscho organu norahdijumeem, iswed dsihwê partijas politiku un lehnumas, strahdà sem teeschas winas wadibas un kontroles.

Un scheit luhk, newajaga sajaukt diwus jehdseenus; partija kà politiskà waditaja un ispildu organi, ar kuru palihdsibu partija, iswedot noteiktu liniju, realisê sawu politiku, tura sawàs rokàs netikai beedru masas, bet wisu sabeedribas politiski saimneeziskò dsihwi.

Ja pazelas balss, ka partijas organisazijam teeschi wajaga usnemtees kulturelo darbu, tad ar tahdu pat tesibu waram prasit, lai partijа teeschi stahjas pee lauksaimneezibas komunu eerihkoschanas, strategisko karu planu isstrahdaschanas, fabriku swadischanas, transporta noorganisechanas u. t. t.. Neweens latschu nemeleegs ka patlaban schis darbibas nosares ne masak swarigas kà kulturelais darbs, kuru sawukahrt sekmè ekonomiskàs dsihwes wokahrtoschana.

Pee ka tas nowests? Ta weetà, lai buhtu par politisku waditaju, partija saskaldita sawus spehkus, isswaidita us wisàm pusem, kluhtu par wisu un nekò. Tas ir neeespehjams absurds. Tam pretim runà pirmkahrt — darba dalischanas prinzips, otrkahrt — tas apstahklis, ka wisà schi darbibà jaeerauj wisplaschakàs masas un ne tikai partijas beedri.

Iswesnam beedrim jabuht skaidribà par partijas uzdewumeem un tee ir: masu politiskà audsinaschana un wadischana. Partijas uzdewums dot wispahrejos wadoschos prinzipus, stingru roku iswest noteiktu politisku liniju, neeegrimstot sihkumes, nepahrmehrschotees par techniskù ispildu organu.

Kas sihmejas uz latweeschu sekzijam, tad scheit, kà jau minejm, war atsauktees uz to, ka winas ir tikai daka no kopejàs organisazijas un ka winas patstahwigi sawa politisko liniju newed, bet rihkojas pehz kopeji peenemteem lehmumeem. Tatschu newar aismirst weenu: partijas uzdewumi wisumà un winas dakam weeni un tee paschi un latweeschu sekzijas schini gadijumà weiz tikai kopejs darbu latweeschu walodà un starp latweeschu strahdneekeem.

Lai nowehrstu pahrpratumus, no jauna atgahdinu, ka mans nodoms naw usstahtees pret kulturelo darbibu kà tahdu. Wisu winas nepeezeeschamibu pastrihpoju jau paschà sahkumà. Tapat wehl reis pastrihpoju, ka sekzijam jabuht kulturelà darba waditajàm, janotiek gaur saweem beedreem winas wirseens un saturs. Bet tas tatschu nenosihmè, ka war prasit no sekziju Ispildu komitejam, lai winas kartos teeschi pee koncertu un teatru sarihkoschanas, dramatisko un zitu studiju wadischanas u. t. t. Schim nolukam ir organisejami klubi, proletkulti, kursi u. t. t., peewelkot schai darbà wisplaschakàs masas un nepeerobeschojotees tikai ar beedreem. Weltî scho darbu teeschi partijà un tikai partijas beedros buhtu wisleelakà kluhda.

Ja mums Maskawà nihkalo strahdneeku teatris un sekziju klubi, tad tas wehl nenosihmè, ka schis organisazijas likwidejot un nododot winu funkzijas teeschi sekzijai, stahwoklis uslaboses. Weens no galweneem eemeskeem scheit bes schaubam tas, ka no weenas puses aktiwakee beedri lihds kallam eerauti Padomju darbà un no otras — daka beedru tik tahlu eeauguschi kreewu beedru organisazijàs, ka sawas kulturelàs wajadsibas apmeerina tur un nejuht sewischku nepieschanos un wajadsibu darbotees bes tam wehl sawàs nazionalàs organisazijàs.

Wisà lihdschinejà praktika leezina, ka katrai sekzijai atsewischki nodibinat rosigas, dsihwibas kulturelàs organisazijas un peewilkt atteezigos darbineekus, neisdodees. Jaeras pee spehku zentralisazijas un wezmeteem spehkeem wisàm sekzijam kopeji jaiswed sawas kulturelàs darbibas plans.

Pinas eenahkuschais kara spehks apmetees pils kalna basnizā. Pehz finam daka no strehlneekeem un Dresdenes grenadeereem nestiprama. Waldiba isjaudinaja Dresdeni apkahrtnes stahwokli.

Meera konferenze.

Meera nolikumi.

„Laimsa" politiskais korespondents Parisē sino, ka tagad skaidri finams ka Wahzijai buhschot jamaksā 50 gadus ilgā terminā 10—12 miljardu marzinu kontribuzijas. Atteezibā uf robeschām, korespondents norahda, ka Franzija buhschot peenahzigi nodroschinata, ja tikschot isnihzinati wisi apzeetinajumi uf Reinas krasta. Kas atteezas uf Saaras eeleju, tad Franzijai tiek dotas tiesibas ismantot schi ogu raktuwes, tikmehr, kamehr nebuhs atjaunotas, no wahzu kara spehka isnihzinetās frantschu ogu raktuwes.

Danziga tiekschot pahrweidota par brihwpilsati, lai nodroschinatu Polijai iseju uf juhru. Gasneegta ari weenoschanās, ka jasoda tee ofizeri, kuri ir pretlikumigi rihkojuschees kara laikā. Wainigee tiekschot tiesati, skatotees pehz noseguma swariguma. Waj nu no nazionaleem jeb ari starptautiskeem tribunaleem.

Speziali tribunali tiekschot dibinati, no peezu leelo walstju preekschstahwjeem, preeksch wainigo daschadu walstu galwu tiesaschanas. Tahdā kahrtā tiekschot esahkta lietas ismekleschana pret wahzu imperatoru, Wilhelmu.

„Tschetru Pahdome" nobeidsusi sawu darbu.

„Tschetru Pādome" nobeidsusi sawu darbu un nosuhtijusi wahzu delegateem finu, lai pehdejee cerodās Versaļā, 25. aprilī. Lai salaustu Klemanso ceteepibu, Lloid-Dschordschs un Wilsons dewuschi solijumu, ka wini wajadsibas gadijumā aisstahweschot Franziju. Sakarā ar scho Klemanso pee wesnojees Wilsona preekschlikumam, peesprest Wahzijn, isnihzinat wisus apzeetinajumus uf labā Reinas krasta, peezpadsmit werstu attahlumā no upes. Wakar Klemanso apmeklejis prezidentu Pzankare ka ari cerādees deputātu pālatā, kur pasinojis, ka winsch loti preezigs par sawu laimigo isbeigschanu.

Kreewijas Komunistiskās Partijas 8. kongress.

(Turpinajums.)

Par darbiņu apsch.

Biedra Lenina referata turpinajums.

Proletariata atteezibas pret widejo semneezibu.

Soprotama leeta, ka jautajums, kā noteikti formulet proletariata atteezibas pret widejo semneezibu, ir weens no wisswarigakeem pamatjautajumeem kursch isschkiroms pehz eespehjas drihsi. No teoretiskās puses mums, marksisteem, schi jautajuma isschkirschana nepraja nekahdas gruhtibas. Es atminos, ka Kautska grahmatā par agraro jautajumu, kuru Kautskis uzrakstijis tahlā laikā, kad winsch wehl pareizi isstahdroja Marksa mahzibas, kapehz bija neapgahschama autoritate schinī sinā. Schinī grahmatā par agrarjautajumu Kautskis norahda, ka pahrejas laikmetā no kapitalisma uf sozialismu, sozialistisko partiju usdewums ir semneezibas neitralizezija, tas ir zenstees panahkt to proletariata zihņā pret buržuaziju, semneeziba paliktu neitrala, lai wina nepalihdsetu buržuazijai schkiru zihņā.

Wisā buržuazijas kundsibas pastahweschanas laikā semneeziba weenmehr pabalstija buržuaziju. Tas pilnigi saprotams, ja mehs nemām wehrā buržuazijas ekonomisko spehku, kā ari wiņas politiskos waras lihdseklus.

Mehs newaram pretendet uf to, ka widejais semneeks nostahsees tuhlit muhsu puse. Tomehr, ja mehs pareizi wedisim sawu politiku, tad pehz finama laika war notikt tas, ka schaubischanās widejos semneekos isbeidsas un wini pahrnahk muhsu puse. Jau Engelss, kursch kopā ar Marksu lika finatnistā marksisma pamatus, tas ir mahzibu, no karas wadijās weenmehr, bet it sewischki rewolucijas laikā muhsu partija, — jau Engelss sadalija semneezibu trijās dalās: leelihpaschneekos, widejos semneekos un sihkšemneekos. Schis sadalijums, preeksch leela Eiropas walstju wairuma, wehl naw isdsihwojis sawu nesihmi. Engelss norahdija, ka warbuht pat leelsemneekus nebuhs wajadsiba apspest ar waras lihdsekleem. Bet ka mums jatiekstoš spaidi pret widejo semneezibu, par to neweens prahtigs sozialists naw nekad domajis. Tā rakstā Engelss 1894. gadā, weenu gadu preeksch sawas nahwes, kad uf deesmas kahrtibas uzsveldeja agrarais jautajums. Schis rakstā mums rahda to patesibu, kuru mehs baudsreis aismirstam, bet kurai mehs wisi teorijā preekrihtam. Atteezibā uf muischneekeem un kapitalisteem, muhsu usdewums ir iswest pilnigu ekspropriaziju. Bet mehs nepeelaisčam nelahdus waras darbus atteezibā pret widejo semneezibu. Pat pret bagato semneeku mehs neiskuramees tik noteikti, kā pret burschuaziju. Muhsu programā schi starpiba norahdita. Mehs sakam: bagatā semneeziba ir apspeeschama, kad wina mums pretojas, waj ari kad wina sahk spert kontrrewolucionarus soļus. Ta naw pilniga ekspropriazija.

Schi jautajuma pamata isšķirtiba skaidri norahda, ka muhsu atteezibas pret buržuaziju, tā ari pret widejo semneezibu: buržuazijas pilnigu ekspropriaziju, un apweenoschanos ar widejo semneezibu, kura neeksploatē zitas. Schi pamata linija neteek isweста, uf westam naw eemahzijuschees winu saprast. Kad proletariats, nogahsis buržuaziju un nostiprinajis sawu waru, pahrgahjis uf jaunas sabeedribas radischanu, jautajums par widejo semneezibu isšķihdijās pirmā weetā. Neweens sozialists naw isteizees pret to, ka komunisma attihstiba noritēs daschadās formās, leelajās semkopibas semēs. Ta ir wis elementarā abezes patesiba. No schis patesibas jautajs sekoschi slehdseeni: tikdihs mehs kramees pee sawu jaunradischanas usdewumu weikschana, mums galwenā wehriba japeegreesch sīkamā mehrā widejai semneezibai. No ta, kā mehs isturamees pret darba semneezibu, atkarajas dauds kas. Teoretiski schis jautajums ir skaidrs, bet mehs praktikā esam peeredsejuschi, zik tahlu stahw teorija no praktikas. Mehs esam peegahjuschi glinschi klaht pee schis isšķiribas, kura tik labi raksturo senu Franzijas revoluziju, kad frantschu konwents sastahdija wisadus plaschus planus, bet kurn isweschanai dsihwē truhka wajadsigā pamata. Konwents bij nespaja, uf kahdu schkiru balstitees pee scho planu realiseschanas. Mehs dsihwojam dauds isdewigakos preekschmums apstahkļos. Patrizotees weselam attihstibas muhscham, mehs sinam, uf kahdu schkiru mehs balstamees, bet mehs sinam ari to, ka schai schkirai ir preteekschi dauds praktiskie peedsihwojumu.

Pats pamata jautajums preeksch strahdneeku schkiras, preeksch muhsu strahdneeku partijas bija skaidrs: gahst burschuaziju un nedot waru strahdneeku rokās. Bet kā to isdarit. Suhs wisi sinam ar kahdeem gruhtumeem, ar kahdām kāhdam, mehs pahrgahjam no strahdneeku kontroles uf strahdneeku pahrwaldi ruhpneezibā. Bet tas bija darbā strahdneezibas widū, ar kuru mums weenmehr bija darischanas. Tagad turpretim mums wajaga iemt par atteezibam pret jaunu schkiru, par schkiru, kura strahdneeziba wehl nepastihst, wajaga nostaidrot atteezibas pret schkiru, kurai naw noteikta un nopeetna stahwokļa.

Smahgstoschais elements.

Proletariata masas stahw par sozialismu, buržuazija atkal pret sozialismu, nowehrtet scho diwu schkiru atteezibas loti weegli. Bet kad mehs pahrejam uf kahdu schkiru, ka widejā semneeziba, tad mehs redsam ka schkira swahrstās starp buržuaziju un proletariatu. No weenas puses widejs semneeks ir ihpaschneeks, no otras wiņsch peder pee darba lauschu masām. Widejā semneeziba neeksploatē zitus darba laudis. Widejam semneekam gadu desmiteem bija jazihnās par sawu patstahwibu winam bija japanes kapitalistu muischneeku eksploatazija — un tomehr winsch ir ihpaschneeks. Tapehz muhsu atteezibu nostaidroschana pret scho swahrstoschos schkiru ir loti gruhta. Dibinadamees uf saweem, wairak ka gadu ilgeem, praktiskeem peedsihwojumeem, uf muhsu pusgadejo darbibu sahoschā, ka ari uf to ka sahdschā jau ir notikuši gariga schkiru nodalischanās, mehs newaram un nedrihkstam nepastihdami lietas apstahkļus, steigtees isweст to, kas wehl naw negatawojees. Rezoluziju, kuru teek jums preekschā sekzija, un kuru jums nolasiš turpmakais runatajs juhs atradisset schahda rakstura brihdinajumu.

Sowjetu kongress Maskawā.

Operatiwas finas no 16. aprila.

Seemeļu frontē. Bez pahrmainam.

Wakaru frontē. Murmanas wirsienā. Muhsu dakas no jauna eemehma Kraj-Oseri (70 werstis uf seemeļwakareem no Pzewenja). Narwas wirsienā. Sarkano igaunu pulku usbrukums Narwas ist kas rajonā atspihdas. Pleskawas, Walmeeras un Jelgawas rajonos artilerijas apschaudischanās un isluhku darbiba. Pa neweschas rajonā sarkanee latweeschu pulki eemehma Pasweku un Pompjanu mezsiņus, 20—25 werstes uf seemeļeem no Ponewescha.

Deenwidu frontē. Uf deenwidu wakareem no Luganskas muhsu dakas ar kauju eemehma Schterlowkas stazijn un Petropawlowskas sahdschu, pee kam tika famemts 600 gubsteļu, brunotais wilzeens un 2 brunotee automobili. Uf seemeļrihteem mehs no jauna eemehmam Glafirowkas stazijn. Tichowezkas wirsienā no mums eenemts Semikarakowskas stazijas rajons un wairakas sahdschas pee Sasat upes, 40 werstes uf rihteem no Nowotscherkaskas.

Rihtu frontē. Sterlitamakskas wirsienā muhsu nodalas ar kaujn atwirsijās jaunās posizijās 100 werstes uf deenwid-wakareem no Sterlitamakskas. Ufas wirsienā pehz sihwas kaujas no mums atstahta Bugurusslana. Buguļminskas rajonā eenaidneeks muhsu dakas atspeeda druskin atpakaļ. Menselinskas un Sarapulas rajonā turpinas muhsu nodaku planweidiga ateeschana uf jaunām posizijam. Ufanskas un Permas wirsienā. Muhsu dakas atteet, isdarot pretuzbrukumu pee kam famemti guhsteļi un weens leelgabals. Werchn: Kamas rajonā muhsu dakas ar kauju atstahja Silasinskas un Belorezkas sawodus.

Ufmaņa Denezas rajonā.

Pehz sihwas kaujas muhsu sarkanās nodakas eemehma Iwanowku un Shterowkas stazijn, pee kam famemts weens brunotais wilzeens un diwi brunotee automobili. Pehz sihwas kaujas eemehma Petropawlowska un famemts: seschi sīki gubsteļi, tik pat wintowku, dewini loschmeteji un weens brunotais wilzeens, kursch ar diweem leelgabaleem un leelu wairumu loschbehreju wehrsts pret eenaidneeku. Pee Kolpaka wo stazijas no mums saspridsinats dselszeļsch un tur ir atstureti diwi eenaidneeka brunotee wilzeeni.

Deserteeri Kolčaka armijā.

Samarā, 15. aprilī. N grupas schtabā famemts Uralu frontes komandiera generala Sweljewa usšaukums, kurā eet runa par deserteeeem tautas armijā; deserteschana teekot nowehrota ari kasaku dalās. Ar baltgwarda komandejoschu pawehli tautas armija teek sadalita diwās dalās — kreisajos un labajos. Pee labajeem peeskaita tos, kuri labprahtigi ir gahjuschi pret Padomju waru. Kreisajeem balts vardi draud ar daschadām represijam. Labee tautas armejeschi teek labak apbruņoti un apgehrbti kā kreisee. Kreises rekomendē dsiht pirmajās kehdēs un labajeem no muguras jaisšāra schi dsihschana.

Muhsu uzwaru eemesls.

Prosturowā, 15. aprilī. No Tscherpowezem sino, ka sinas par sekmigu Padomju kara spehka wilsischanos uf preekschu isnahk dsihwu kaujiņu strahdneeku rajonos. Pilsehta ispludinata kara stahwokli. Kareiwju saldati kauni uf saweem ofizeereem. Ir bijuschi wairaki gadijumi, kad saldati ir noschahwuschi sawus ofizeerus.

Muhsu eegustami Ukrainē.

Kijewā, 16. aprilī. Operatiwas finas. 16. aprila rihtā. Pee Shitomiras eenemschanas mehs eegustam 4 leelgabalus, 10 loschbehreju. 3 automobilus, aeroplanu un 150 gubsteļus. Muhsu dakas turpina wirsischanos uf Nowgorodu — Wolinsku. Schepetowku rajonā kaujas ar eenaidneeku turpinas. Kamenez-Podolskas wirsienā pee Jarmolinzu stazijas eenemschanas mehs eegustam: 200 leelgabalu, 14 loschbehreju un dauds zitu munku kuras wairumu gruhti noteikt un 18 gubsteļus. Padomju wirsienā notiek sihwas kaujas.

Beedru Sowjeteeku nahwe.

Kaujā pee Luganskas 12. aprilī waroņigi kritu N Rewolucionarās diwisijas komisars b. Sowjeteeks. Beedris Sowjeteeks wezs apakschsemes darbineeks Latwijas K. P. beedris. Ar sawu energiju, waroņibu un talām organisatora dahwanam, winsch eerakstija flaweņu lapas pusi N rewolucionarās diwisijas wehsturē.

Krituschā beedra meesas teek sahtitas uf Maskawu preeksch apglabaschanas uf Sarkanā laukuma. Beedra Sowjeteeka meesas peenahks Maskawā 17. aprila rihtā.

Padomju žurnalistu 2 kongress.

Maskawā, 16. apr. Sakarā ar tschnisķām gruhtibam padomju schurnalistu kongress teek pahrzelts no 22. aprila uf 5. maiju.

Bulgaru revolucionari Bukarestē.

Parisē, 15. apr. (Radio). Pehz „Pti Schournal" finam Bukarestē atrasta leela spridsinamo weelu noliktawa. Pehz ismekleschanas isdarita aresti starp bulgareem. Safwehrneeku galwa ir kaut kahds Petrows.

Pahrtikla preekšķ Kreewijas.

Lionā, 15. apr. (Radio) Sabeedrotee isstrahdā planu par Kreewijas apgahdaschanu ar pahrtiku tikai sem tahdeem noteikumeem, kai pahrtika nenahktu leelinzeku waldibas rokās.

Laupitaju bandas.

No Taschkentas sino, ka Fregatē darbojusees Madamina un Ostpowa laupitaju banda sakauta no Aiskaspijas padomju pulkeem. Gakantee banditi behgot uf Bucharas robeschu.

Jautajums par wakaru robeschu Polijas sēmā.

Warschawā, 16. aprilī. (Caur Wilnu.) Schodeen sēmā apspreests jautajums par Polijas robeschu wakaros.

Referatu par to lasa Grabskis. Winsch norahda, ka komisija, zeeschlatot korespondenzi starp Poliju un Padomju Waldibu, nahkusi pee sleedsena, ka tur teek runats, galwenām kahrtam, par belgazijas atswabinaschanu un par behgleem. Padomju Waldiba — runā Grabskis — gribeja ar mums runat par robeschu, bet mehs uf scho ahli neusskrames.

Publizet Tschitscherina noti mehs atrodam par neeespehjamu, tā kā wina ir loti mahkslīgi sastahdita un war issaukt saschkelschanos polu sabeedribā.

Leischu-baltkreewu waldibai mehs neatbildejām, jo wina naw pastahwiga waldiba, bet winas pastahweschana ir kreewu leelinzeku nopelns.

Mums ir jaeet uf Latwiju (?!) un Baltkreewiju, lai atswabinatu polu eedsihwotajus no leelinzeziņa.

Tad Grabskis nolasa wairakas baltkreewu petizijas, kuras rahda, ka Baltkreewija gaida polu atswabinatajus.

Sewolucionarā kustiba Rewelē.

Petrpilī, 15. apr. Pastipeinas finas par rewoluzionaru kustibu Rewelē un par kara stahwokļa eeweschanu.

Wispahrēja mobilisazija Polijā.

Wilnā, 16. apr. „Kurjer Lwowskij" no tizameem awoteem sino par wispahrejas mobilisazijas sagatawoschanu Polijā.

Uzschi sawem drukem.

No Kijewas pehz Bukarestes awises „Adwerul" sino sakarā ar leelinzeku tuwoschanos Rumenijai: Eekschleetu ministrs sazijis, ka zihņā ar leelinzeziņu Rumenijai jazer tikai uf saweem spehkeem. Tomehr awise isšakot zerību, ka sabeedrotee, eewehrojot aso stahwokli, doschot kahdu palihdsibu Rumenijai.

Kokwilnu no Taschkentas.

No Taschkentas sino, ka Taschkentā peenahkuschi diwi marschruta wilzeeni ar manufakturu no zentra. 16 kokwilnas wilzeeni, kuri isšaisti no Taschkentas uf zentru, pahrbraukuschi jau Orskezas upi Orenburgas wirzeenā.

Maizes isdoschana.

Uf 16., 17., 18. un 19. aprilī maize tiks isdota schahdā weidā:

1) Uf galwenās kartinas Nr. 43. kup. preeksch 1. kateg. — 2 mahrz., 2. kat. — 1½ mahrz., 3 kat. — ½ m.

2) Uf papildu maizes kartinas Nr. 11. kup. — 1 mahrz.

3) Uf peena kartinu B. serijas Nr. 13. kuponu — 2 mahrz.

Gatawi behrnu apgehrbi.

Papildinot pasinojumu par gatawu drehbju pahrdoschanu, Maskawas Pahrtikas nodaka pasino, ka gatawas behrnu drehbes schkot ar 16. aprili tiek isdotas pehz pusaudschu kartinam uf weegleem un smageem audumeem tikai uf 11. kahrtu.

Partijas dsihwe.

6. Latwijas Komunistu Partijas Kongress.

(Turpinajums.)

Rewisijas komisijas sinojumi.

B. Sukuts: sino par Z. K. kases stahwokli un nolasa kases pahrskatu par laiku no maija 1917. g. lihdz 1. janw. 1919. g. Rewisijas komisija ir atradusi wisus pahrskatus un grahmatas kahrtibā un saskanojchas ar atteezigeem dokumenteem.

Kases pahrskati un rewisijas komisijas sinojumi weenbalsigi bez debatem teek apstiprinati.

Latwijas armijas organisazijas rezolucijas lietā b. Bause paskaidro, ka winsch gan aisstahw joprojam strehlneeku konferenzes rezoluziju, bet ewehrojot wisus apstahkļus un pirmo balsoschanu, tas pee weenojas kompromisa rezolucijai.

B. Danischewskis: Ari manas domas pilnigi neisteiz komisijas peenemtàs tezes, bet nuhsu darbam ir jabuht weenotam un tamdehl leeku preekschâ weenbalsigi peenemt komisijas isstrahdatàs tezes, uz kuru pamata Z. K. kopâ ar Strehlneeku Organisazijas Komiteju jaisstrahdà pilniga rezolusija.

Bez debatem nolasitàs tezes tiek weenbalsigi peenemtas.

1) Wisu stehlneeku wehletàm eestahdem, sahkot ar pulku, beidsot ar armijas schtabu ustizet sainneezisko un administratiwo kontroli, kas organisatorski iswedams ar atteezigo emisaru usstahdischanas no Iskolastrela puses pee armijas schtabu sainneezisko un administratiwo nodaļu pahrwaldneekeem.

2) Operatiwàs funkzijas un wirsneeku eezelschanas teesibas ustizet revoluzionaràm kara padomem un ziteem politiskeem emisareem, kuru kandidatus usstahda komunistiskàs organisazijas un apstiprina Waldiba waj R. K. P.

3) Wisi emisari un Rew. Kara Pad. lozekli atbildigi kà armijas darbineeki augstàm Rew. Kara Padomem un Kara komisaram.

4) Ustizet Z. K. sasinà ar Strehln. Komun. Organ. Komiteju isstrahdat projektu uz schо prinzipu pamata. Galigi apstiprina Z. I. K.

B. Danischewskis: Scheit ir eekustinats jautajums par algam. Gribu aisrahdit, ka pehz pehdejeem sinojumeem, strehlneeku algas ir paaugstinatas lihdz 350 rub. mehnesi, bet par algam wispahr es liku preekschâ scheit neisspreest, jo tas stahw sakarâ ar wisu Kreewijas armiju. Preekschlikumu peenem. Preekschsehdetajs nolasa b. Rosina paskaidrojumus armijas organisazijas jautajumâ.

Paskaidrojums.

„B. Danischewskis newarot saprast, kà es, kursch weennehr stahwejis par strehlneeku neschkiramibu no pahrejà proletariata, warot gribet nodot pahrsinu par Latwijas armijas pulkeem komiteju rokàs. Isskaidrojums naw tahlu meklejams: Es ustizu masam, ustizu pat masapsinigàm proletareeschu masàm daudz wairak, nekà zara laikmetâ iszepteem generaleem un ziteem kara speziali-steem, sem kuru eespaida nenowehrschami pakluhst komisari".

Fr. Rosinsch (Ahsis).

B. Stutschka referè par Latwijas Sozialistisko Padomju Republiku: Nerunaschu par Soz. Rep. labumu un wajadsibu — tas katrem saprotams. Janoskaidro tik attiezibas pret zitàm republikam. Agrak, kad gahja runa par neatkarigo Latwiju, es isteizos aisween negativi, jo impeialistu walsts eekahrtai pastahwot tahda neatkariga Latwija nebij domajama. Un tomehr mehs tagad sauzam Latwiju par neatkarigu. Sawas domas neesmu mainijis. Runaju par neatkarigo Latwiju Padomju Republikas sajehgâ. Wisas padomju republikas, kuras jau eksistè un kuras wehl radisees, ir weenas leelas Internazionales lozekli.

Jau 1918. g. januara mehnesi, Brestas lihguma laikâ, kad Wahzijas kara pulki nahza Latwijâ un Igaunijâ, Kreewijâ tika pazelts jautajums par Igaunijas un Latwijas neatkaramibas issludinaschanu, kà aissargu pret Wahzijas iebrukumu. Tad mehs un Igaunijas preekschstahwji noteikti isteizamees pret schis neatkaribas issludinaschanu, jo ta eenestu newehlamus pahrpratumus masàs.

1918. gada nowembra mehnesi atkal tika pazelts jautajums par Latwijas neatkaribas issludinaschanu. Schis jautajums tika islemts positiwi, lai rahditu ahrsemju walstim, ka Kreewijas Padomju Republika newed eekaroschanas karu, bet lauj brihwi pastahwet katrai walstij. Schi neatkariba mums naw aistikta un mehs esam pahrleezinati, ka tas nekad nenotiks.

Jautajums tagad, kà stahtees sakaros ar Kreewiju un zitàm Pad. Republikam. Ar Kreewiju mehs stahjamees wiszeeschakos sakaros.

B. Stutschka nolasa sawas tezes:

par Latwijas Sozialistisko Padomju Republiku.

Tai zeeschâ pahrleezibâ, ka buhtu smeekliga ilusija imperialismam woldot, runàt par neatkarigu Latwijas walsti, Latwijas sozialdemokratija nekad naw usstahdijusi par sawu losungu Latwijas walsts patstahwibu.

Taisni otradi, Latwijas sozialdemokratija wairak kà gadu desmitu ilgstoschâ kopejâ sinainâ zihnâ pret zarisko breesmu reschimu uz zeeschako kopâ sauguse ar Kreewijas rewoluzionaro darba tautu un tadehl neween nedomaja schkirtees no Kreewijas bet arween, kà preekscha, tà pehz Kreewijas rewoluzijas sludinaja, ka wina joprojam teezas buht par brihwàs Kreewijas sastahwdaku.

Tatschu, kad wahzu toreis wispehzigais imperialisms atschkehla Latwiju no Kreewijas, Latwijas sozialdemokratija, ustiziga nesaudsigas schkiru zihnas losungam jebkuros apstahkļos, ne brihdi nekawejàs stahtees wiszeeschakà sakarâ ar wahzijas rewoluzionaro sozialdemokratiju, Spartaka grupu, lai kopeji ar to zihnitos pret wahzu un wispasaules imperialisma schnaugam.

(Turpmahk wehl).

Latweeschu komunistiskàs sekzijas

Kr. Kom. Part. Latweeschu sekziju Instrukziju projekts.

1. Preeksch agitazijas un propagandas weschanas latweeschu strahdneeku masâs, kuras nepahrwalda kreewu walodu, latweeschi — komunistiskàs partijas beedri, apweenojas latweeschu sekzijâs.

2. Sekzijas teek dibinatas uz teritorielà prinzipa pamateem.

1. peesihme. Sinama rajona sekzijâ, war sastahwèt beedri ari no blakus rajoneem, ja pee pehdejeem sekziju naw eespehjams nodibinàt.

2. peesihme. Preeksch sekmigas agitazijas un propagandas weschanas, latw. strahdneeku masu widû, katrs latweetis — komunistiskàs partijas beedrs, neskatotees waj winsch sastahw sekzijâ par beedri jeb ne, atrodas sekziju wadoschо un ispildu organu rihzibâ.

3. Sekzijas ir kreewu partijas organisaziju sastahwdalas, pee kam sekzijas padodas kreewu organisazijas atteezigo rajonu wadoschо organu, kà ari Maskawas Komitejas lehmumeem.

4. Preekschstahwneeziba uz M. K-ju un Pilsehtas konferenzi teek wehleti proporzioneli no sekzijas beedru skaita. Wehleschanas teek isdaritas uz rajona delegatu sapulzem.

Peesihme. Ar rajona atkauju, sekzijas war wehleschanas isdarit patstahwigi.

5. Preeksch agitazijas, propagandas un kulturelàs darbibas zentralisazijas un jetmigakas weikschanas strahdneeku masâs, no sekziju preekschstahwjeem, wehleteem uz sekziju pilnàm beedru sapulzem ik uz 50 beedreem — weenu, sastahdas Maskawas Apweenoto Sekziju Ispildu Komiteja.

1. peesihme. Tekoschо darbu weikschanai, Ispildu K-ja iswehl no sawa widus Presidiju, kà ari peenem pastahwigu sekretaru.

2. peesihme. Informazijas noluhkâ Ispildu Komiteja suhta uz M. K-ju weenu preekschstahwi ar padomdeweja balssteesibu.

6. Ispildu Komitejas usdewumi: 1) wisu partijas darbineeku mobilisechana preekscha partijas darbu ispildischanas. 2) Propagandistu kolegijas, teoretisko pulzinu, partijas skolu un kursu organisechana. 3) Lekziju un mitiņu sarihkoschana par sabeedriskeem, politiskeem, ekonomiskeem un kultureleem jautajumeem. 4) Instrukziju un reglamentu isstrahdaschana preekscha klubeem, skolam u. z.

Peesihme. Instrukziju un reglamentu projekti teek apstiprinati uz sekziju pilnàm beedru sapulzem. Par apstiprinateem teek skaititi tee projekti, kuri apstiprinati no sekziju wairakuma.

II. Rajona sekzijas.

8. Rajona sekzijas wed agitaziju un propagandu strahdneeku masâs sinamajâ rajonâ; audsina jaunos partijas beedrus, sarihkojot lekzijas, mitinus un organisejot partijas skolas, kursus u. z.

9. Sekziju pilnâs beedru sapulzès teek istirsati tekoschà momenta, sabeedrisku-politiskee jautajumi, kuri teek apskatiti rajonâ, kà ari jautajumi par kulturelàs darbibas weschanu latweeschu strahdneeku widû.

10. Zeeschakas saistischanàs noluhkâ ar rajonu, sekzija suhta weenu preekschstahwi Rajona Komitejâ ar balssteesibu un atteezigo skaitli preekschstahwju uz delegatu sapulz[1].

Peesihme. Ja wairakums sekzijas beedru eeeet sawodu un fabriku schuhninàs — tad sekzijas preekschstahwju skaits uz delegatu sapulzem war tikt samasinats lihdz weenam preekschstahwim.

11. Jaunu beedru usnemschana teek isdarita saskanà ar rajona organisazijas reglamentu.

Peesihme. Ar rajona delegatu sapulzes atlauju, jaunu beedru usnemschana war tikt isdarita sekzijâ patstahwigi.

12. Preeksch tekoschо darbu weikschanas, pilna beedru sapulze iswehl Ispildu Komiteju no 5—7 beedreem. Ispildu Komitejai ir sawa stempele, lihdziga Rajona Komitejas stempelei, tikai ar usraksti: Latweeschu sekzija.

13. Sekzijas beedreem teek isdotas beedru kartinas, lihdzigas weetejàs kreewu organisazijas kartinam. Beedru registrazija teek isdarita patstahwigi.

III. Beedru naudas nomaksas.

14. Sekzijas beedri isdara beedru naudas nomaksas sekziju Ispildu Komitejâs saskanà ar wispahrejeem lehmumeem.

15. No kopejas beedru nomaksu summas, 50% sekzijas nomaksà Rajona Komitejam, 25% — Wiskreewijas Apweenoto Sekziju Zentrim, 10% — Mask. Apweenoto Sekziju Ispildu Komitejai un 15% paleek sekzijas wajadsibam.

Wisàm Maskawas latweeschu sekzijam teek uslikts par peenahkumu wisdrihsakà laikà apskatit uz pilnàm beedru sapulzem schо instrukziju projektu, isnest noteiktus lehmumus.

Kr. K. P. Mask. Apw. Sekz. Isp. Kom. Presidijs.

No Kuratowas. Pehz Wiskreewijas Latweeschu Komunistiskо Grupu konferenzes schejeenes Latweeschu Komunistiskà Grupà (karai rajona teesibas) tika pazelts jautajums: kà parlaschinat un padsitinat weetejàs grupas darbibu.

Tika nolemts wisus beedrus sadalit diwos teoretiskos pulzinos un sahkt nopeetnu darbu beedru apsinas pedsitinaschanas sinà. Katram teoretiskajam pulzinam bij jasapulzejas reisi nedelà. No sahkuma darbiba tà kà sahka eet, bet wehlak palika wahja. Weenà teoretiskà pulzinà 3 jàs sehdès tika iszelta Kr. S. D. Str. Partijas wehsture un pehz tam Bucharina programa tika sahkte, bet te ari darbiba apstahjàs. Otris iseet kulturas wehsturi.

Beedru slaits grupà swahrstijees no 50 lihdz 175 (kopà ar weetejeem strehlneekeem). Tagad pehz wiņas weetejàs organisazijas beedru pahrregistrazijas, beedru ap 80. Sapulzes noteek ikneddek, kuras apmeklè no 50—75 proz. beedru. Sapulzes bes tihri partijas jautajumeem, teek apskatita weetejo Padomes eestahschu darbiba.

Grupas Zentra sehdes noteek ikneddelas.

Strahdneeku kluba darbiba ne wisai apmeerinoscha. Tas ir isskaidrojams spehjigu, inteligentu spehku un pascha beedru klahbu un pastahwibas truhkumu dehl. Pee kluba pastahw: 1) Behrnu sekzije, kura paspehjuse sarihkot wairakus isrihkojumus, isdot sawu schurnalu rokrakstâ; notura sawus jautajumu sakarus un pehdejâ laikâ pazelts orkestra organisazijas jautajums.

Tas wehl neteek isskirts praktikâ tikai lihdseklu truhkuma dehl. 2) Biblioteka un lasitawa: Bibliotekâ ap 800 grahmatu (kreewu un latweeschu). Uz lasamà galda dabunami lasit Maskawas un weetejee (ari Latwijas „Zihņa") kreewu un latweeschu laikraksti; 3) Teatra sekzija nodarbojas ar lugu eestudeschanu un tàs teek israhditas apm. reisi mehnesi. Leelakais gruhtums peemehrotu lugu truhkumâ.

Weenu laiku klubâ ik sestdeenas notika muzikali literariski-dramatiski wakari, ar kluba kora peedalischanos. Pehdejâ laikâ juhtams tahds kà pagurums. Gruhti ap kori apweenot peteekoschu skaitu dseedataju, neskatotees uz kora dirigenta, b. Tehranda puhlem. Tas tranzè sagatawot peenahzigi labi dseesmas. Pehdejâ grupas sapulzè nolemts sawahkstees uz 1. maiņa rewolucionaras dseesmas, lai waretu uz balsim dseedat gahjeenâ.

Kluba jautajumu wakareem naw isdewees ap sewi pulzet peteekoschu dalibneeku skaitu.

Klubâ pahri par 120 beedreem.

Wispahr tomehr jasaka, ka nemot wehrâ weetejo latweeschu masu skaitu, darbiba samehrâ deesgan rosiga. Wajaga tikai wairak wehribas pecgreest behrnu sekzijai (no 12—18 g.), lai jaunatni eraditu muhsu komunistisko ideju ispratnè un sagatawotu no wineem ihstus Padomju walsts pilsonus.

Eldz.

Mahkslа.

Usaizinajums Kara Muzeja leetâ. Latkomisejas Kultur-Isglihtibas nodalas Kara Latwijas Armijas Komunistiskàs Organisazijas Muzeja Sekzija ar schо usaizina strehlneekus un pahrejos Latwijas pilsonus nodot Kara Muzejam wisas trofejas un peeminas sihmes, kas eeguhtas tagadejà kara laikà. — Strehlneeki, kureem buhtu fotografijas, deenas grahmatas, peesihmes, waj zitas peeminas no winu dsihwes Kreewijâ, tàs war nodot Kara Muzejam, kà kara un strehlneeku wehstures materialu papildinajumus. Ja kahds negrib rakstitus materialus nodot pawisam Kara Muzejam, tad uz wehlejchanos no scheem materialeem teek nonemtas kopijas un originali atdoti atpakaļ winu ihpaschneekeem. Ar preekschmetu nodoschanu lai neweens nekawejas, jo teek strahdats pee Muzeja kahrtoschanas, lai to waretu atwehrt sabeedriskai leetoschanai.

Muzeja adrese: Paulutschi eelà Nr. 13, 3. stahwà.

Latwijas Armijas Komunistiskàs Organisazijas Komit. Kult.-Isglihtibas nod. waditajs: (paraksts).
Kara Muzeja pahrsinis: (paraksts)

Grahmatu galds.

Mehneschraksts mahkslai, finatnei un proletariskai kulturai „Darba rihts" isnahzis 1. numurs.

Mehneschraksta usdewums — sekmet proletariskàs mahkslas isweidoschanos, ka ari rodit strahdneezibâ pareisu sehrsenu par proletariskàs kulturas augschanas un nostiprinaschanas prozesu. Sakarâ ar to, mehneschraksts paredsetas sekoschas nodalas: 1) daiklitaratura (dseja un prose), 2) finatne un proletariskà kultura, 3) kronika.

Redakzijas kolegija sprauzusi par mehrki saistit pehz eespehjas plaschas beedru masas un tàs noluhkà dsejneeki — proletareeschi, kà ari proletariskàs kulturas darbineeki, teek usaizinati nemt dsihwu dalibu mehneschraksta saturа kuplinaschanas sinà.

Mehneschraksta isnahkschana un maksa atkarajees no apstahkļeem.

Manuskripti adresejami: Москва, Пречистенский 6. 29, Комисариат по Латышским Национальным Делам. Редакции журнала „Darba Rihts"

Pirmais numurs maksà 4 rubl. 50 kap., ar peesuhtischanu 5 rubli.

Ar pasuhtijumeem jagreeschas grahmatu weikalà; Москва, Покровка, 44.

R. K. P. Lefortowas raj. latw. sekzijas klubs „Komuna" sarihko sweh deen. pi mos ieeldeenas swehtkus, 20. aprili pulkten 7 wak. kluba telpàs, Potrowskaja 50, beedru makaru. Peaaliters war partijas un kluba beedri, kà ari winu eeweesti weesi. Isp. kom

Kr. K. P. Maskawas latweeschu sekziju eewehribai. Apweenoto sekziju presidija lozekļis deschuré katru deenu, isnemot swehtde nas un swehtku deenas, no pulksten 6—8 wak. Pilsetas rajona sekzijas telpàs, Roschgestwenskis bulwari 21i

Zeturtdeenâ tanis pat telpàs deschuré apweenoto sekziju Ispildu Komitejas sapulzes. Presidijs.

Sinojums: Rogoschskas rajona latw. sekzija sestdeen, 19 aprili, sasauz pilnu beedru sapulzi pulksten 7 wak. Beedru eeroschanàs neistruhkstoscha.

Deenas kahrtiba:

1. Tekoschais moments eekschejà un ahrejà politikà.
2. Komunistu bezgaschana no frontes
3. Darbiskas pazeschana grupu apweenibà
4. Sinojumi.
5. Tekoschas darischanas Isp. kom

Maskawas Latweeschu Skolu Birojs sasauz wisu skolu wezaku, audsekņu, audsinataju un istresentu sapulzi, peektdeen, 18. aprili sch. g. pulkst. 11 rihtà, St. Basmanaja 22 (Behrnu kluba).

Deenas kahrtiba:

1. Par pagahjuschà gada kolonisam.
2. Schà gada koloniju organisechanas gaita un sekas
3. Darbs un atpuhta kolonijàs.

Biro s.

Kr. K. P. Pilsehtas rajona latw. sekzijas Ispildu Komiteja, pamatojotees uz pilnas beedru sapulzes lehmumu, no 7. aprila sch. g., usaizina beedrus, kuri gribetu organisetees kursas weenibàs pee sekzijas, registretees lihdz 20 aprilim sch. g. Pahrejeem beedreem sapeenes apleezina no darba weetas, jeb ari no dsihwes weetas, ka winsch jau sarihkots kursas weenibà. Ispildu komiteja.

Wiskreewijas Latweeschu Sekziju Zentra plenarsehde.

Kr. K. P. Wiskreewijas Latweeschu Sekziju Zentra plenarà sehde notiks 27. aprili sch. g., pulkst. 10 no rihta Maskawà, Рождественский бульвар 21, Latweeschu Sekzijas telpàs.

Zentra lozekļeem jaierodas obligatoriski. Preekschsehdetajs: B. Wihksne.
Sekretars: J. Karlsons.

Wisàm Latweeschu Komunistu sekzijam Kreewijâ

Salarà ar pehdejeem notikumeem Latwijâ, nowehrojams, ka atsewischkos gadijumos partijas un padomju darbineeki pamet Latwiju un eerodas Kreewijâ, neskatotees uz to, ka pahrejee Latwijas beedri turpina nesaudsigu zihnu ar usbrukschо pretinieku.

Pasinojam wisàm Latweeschu Komunistu sekzijam Kreewijâ, ka beedri, kuri eeradušos no Latwijas bez atteezigas isbraukschanas atlaujas no Latwijas wadoschàm eestahdem, newar tikt usņemti ne sekzijàs, ne ari padomju darbâ.

Wiskreewijas Latweeschu Sekziju Zentra preekschsehdetajs: B. Wihksne
Sekretars: J. Karlsons.

Kr. K. P. Pilsehtas rajona latw. sekzijas pilna beedru sapulze notiks trešdeen, 18. aprili sch. g., pulksten 7 wak. sekzijas telpàs.

Deenas kahrtiba:

1. Sinojumi.
2. Jaunu beedru usņemschana.
3. Referats.
4. Zentralà strahdneeku kluba dibinaschana.
5. Tekoschas darischanas.

Ispildkomitеja.

Isdewesi: Wiskreewijas Latweeschu Komunistisko sekziju Zentra un Latweeschu pulka Komunist. frakz. Organ. Kom.,
Redakzijas kolegija: K. Osolinsch, A. Berzschanis.

Dr. A. LIGERS.
Eekschigàs slimibàs peeņem no 4—6. izņemot trešdeenas un swētdeenas, Пречистенка 3. — Tel. 1-39-96.

Dr. Springenfelds no Rigas. Konsultants no Berlines, peeņem slimnekus ikdeenas no plkst 12—2 un no 4—8 wak. Pseudinospecifiku (606 un 914), venerismus, spirochetosis, kanila sahpes un ahdskaņas slimibas.
Тверская ул. д. № 58, кв. 2. Тел. 4-72-05
Runà latweeschi.

Wezmahte B. F. Mikelson (no Rigas) peem slimnekus katrà laikà Palaha ul. № 4, kv. 7 Tram.: 29, 18, 8, 36 un 2.

Wezakl. redi, drezgi un pasihstami atsauzalees. Jugi meklè Waldemara Jana d Roslawa no Rigas (Igaunijà). Mana adrese: гор. Москва, Кремль, 1-е Московские пулеметные курсы, 6-я рота, 1-ый взвод

Kurpneeks Rigasts ursch agrak dsihwoja Bogorodskas sahdschà uz 1-às Mjasnikowskajas eelas 16, of 3, tek lihgts nosuhtit sawu tagadejo dsihwes weetu rakstit i uz sekoschu adresi: Покровская ул. 50, kw. 16, I Шмидту waj ari pa telefonu no 10—4 deen. uz Nr 77 89 un pehz pl. 4 deen. uz Nr. 4-51-47.

Печатано в 9-ой Госуд. типографии.